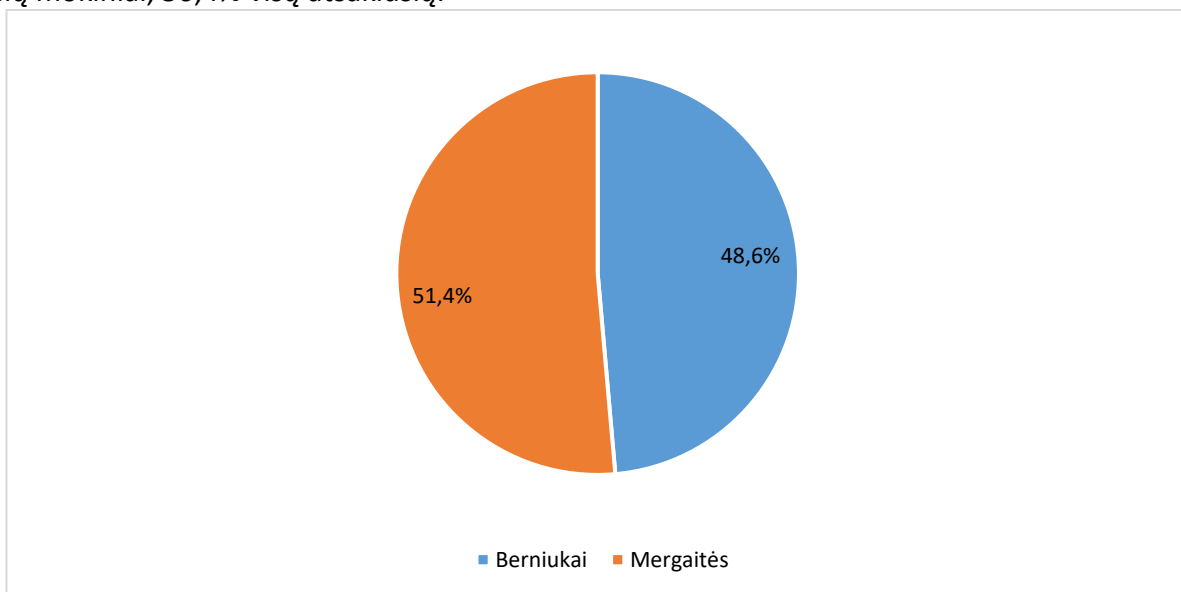

Vilniaus Emilijos Pliaterytės progimnazija
„Patyčios elektroninėje erdvėje“ tyrimo ataskaita

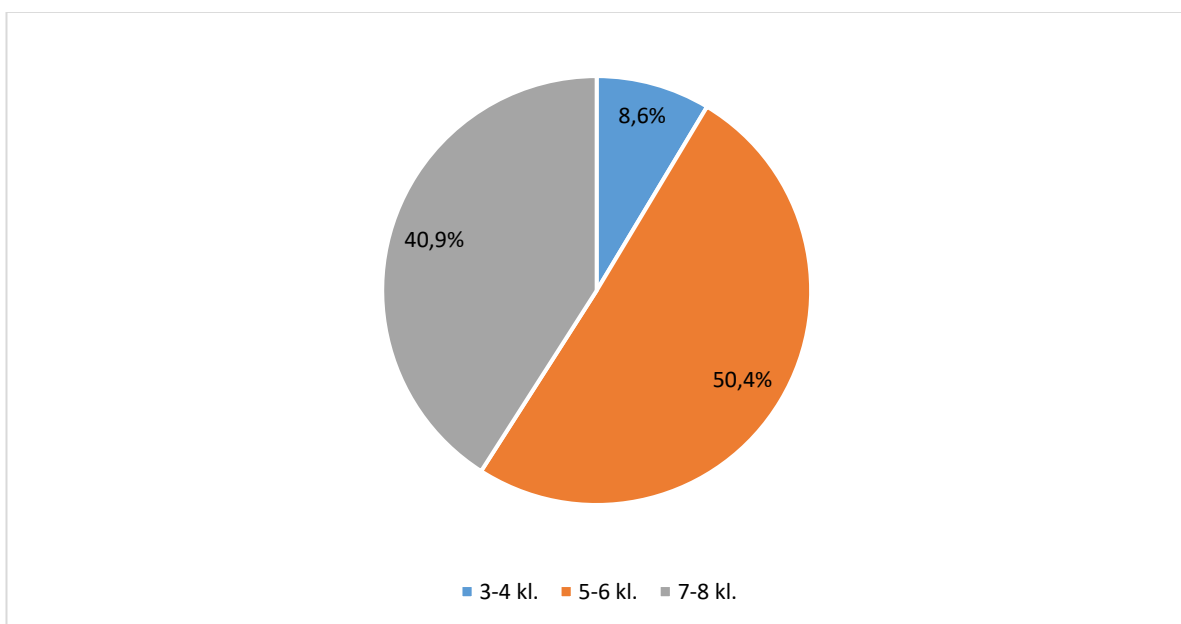
2021 m. sausio mėnesį buvo atlikta 3-8 klasių mokinių apklausa apie patyčias elektroninėje erdvėje. Apklausa siekta išsiaiškinti, vaikų ir paauglių patyčių elektroninėje erdvėje ypatumus ir pasireiškimo formas. Sužinoti, ar mūsų mokyklos mokiniai turi pakankamai žinių apie elektronines patyčias, geba jas atskirti, žino, kur kreiptis pagalbos jas patyrus.

Elektroninės patyčios buvo apibrėžtos kaip patyčios, vykstančios internete ar kitokioje virtualioje erdvėje, kuomet tyčiojamasi elektroniniais laiškais, žinutėmis, pokalbių svetainėse, socialiniuose tinkluose, taip pat naudojant mobiliuosius telefonus ir pan.

Apklausoje sudalyvavo 580 mokinių – 51,4 % mergaičių ir 48,6 % berniukų. Aktyviausi buvo 5-6 klasių mokiniai, 50,4% visų atsakiusių.

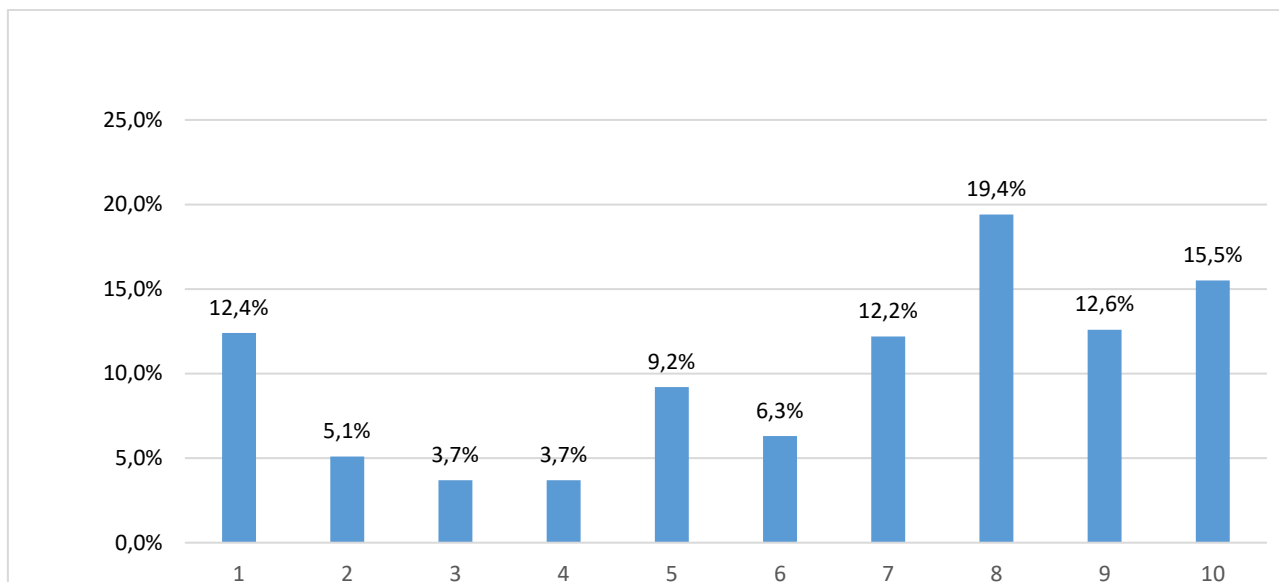

1 paveikslas. Apklaustųjų pasiskirstymas pagal lytį.

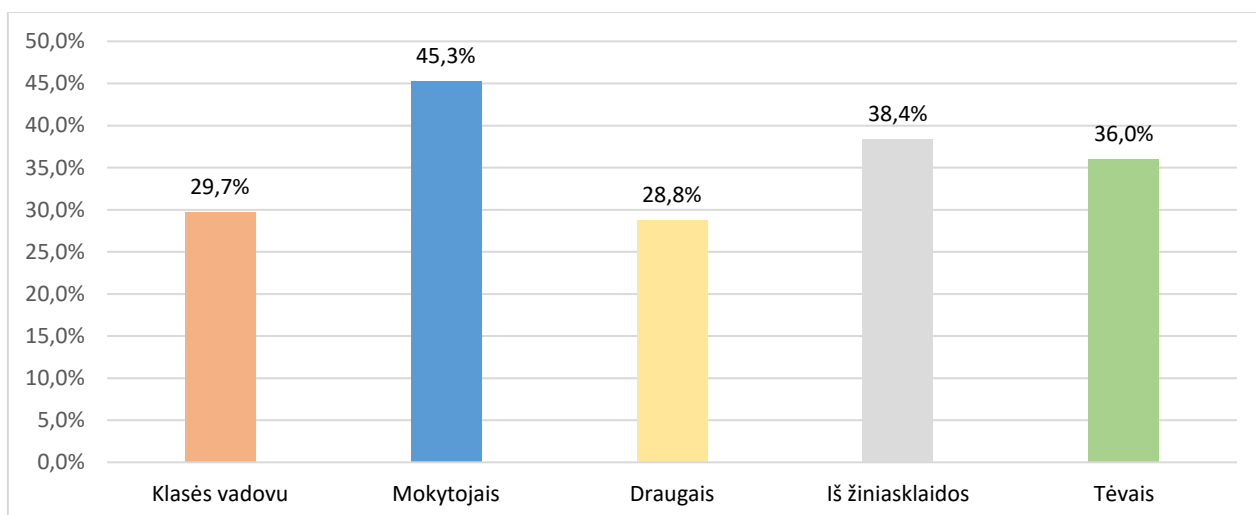
2 paveikslas. Apklaustųjų pasiskirstymas pagal amžių.

Apklausa parodė, kad dauguma mokinių, t.y., 59,7 % , savo žinias apie elektronines patyčias vertina gerai (7-10 balų). 12,4 % mokinių savo žinias įvertino 1 balu. Tačiau, paanalizavus plačiau, matyti, kad tik 6 mokiniai iš 71 pasirinkusių tokį žinių vertinimą, parašė, kad šiuo klausimu visiškai neturi informacijos, su niekuo nėra kalbėję, niekas nėra pasakojęs.

3 paveikslas. Mokinių žinių vertinimas apie elektronines patyčias.

Informaciją apie elektronines patyčias mokiniai yra gavę iš įvairių šaltinių. Dažniausiai pasitaikantis atsakymas, t.y. 45,3 % apklaustųjų, pažymėjo, kad apie tai kalbėjosi su mokytojais.

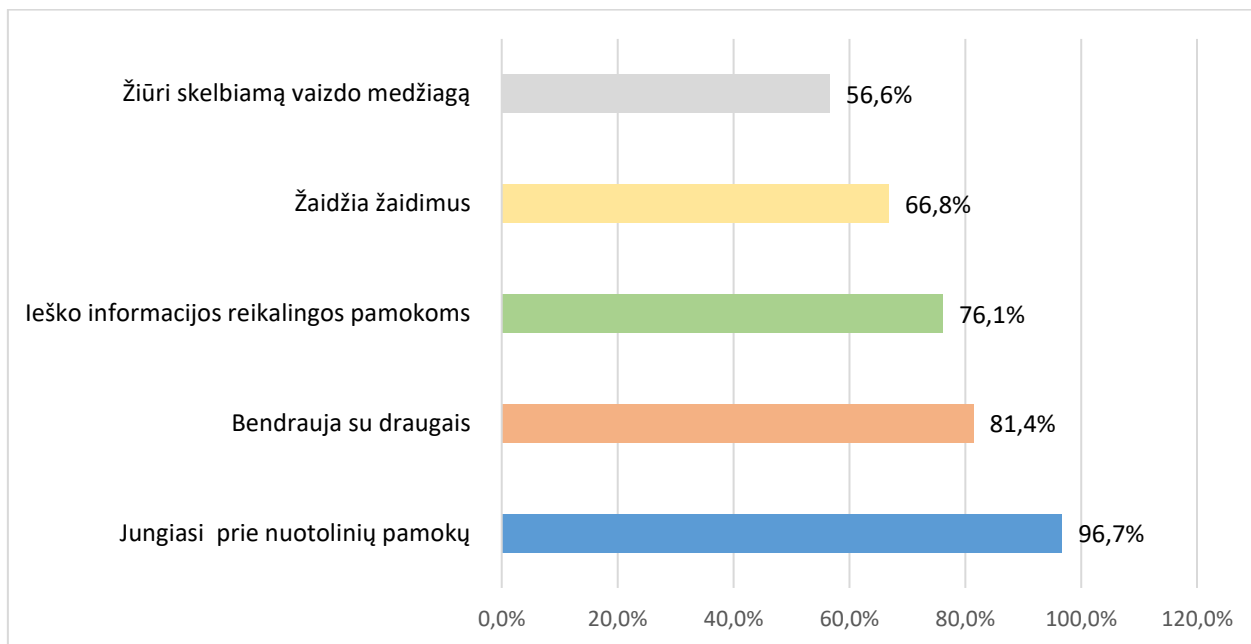

4 paveikslas. Žinių apie elektronines patyčias šaltinis.

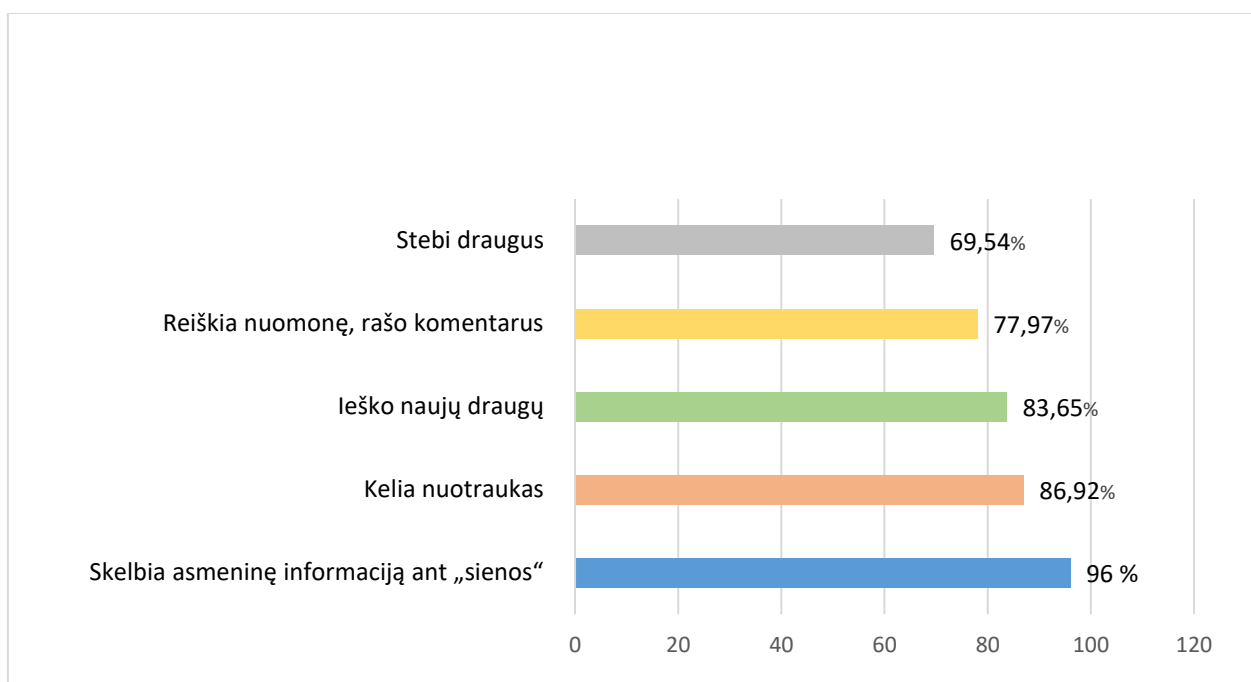
Šiuolaikinis vaikas labai daug laiko praleidžia elektroninėje erdvėje. Pabandėme išskirti kelias dažniausiai naudojamas ir pažiūrėti, kur yra mažiausiai saugu.

Didžioji daugumas mokinių, kaip ir reikėjo tikėtis, jungiasi prie nuotolinių pamokų – 96,7%, bendrauja su draugais – 81,41% bei naršo internete, ieškodami informacijos reikalingos pamokoms – 76,08%.

Pasak mokinių, labai retai arba retai elektroninėje erdvėje jie skelbia asmeninę informaciją ant „sienos“ - 96%, kelia nuotraukas - 86,92%, ieško naujų draugų - 83,65%.

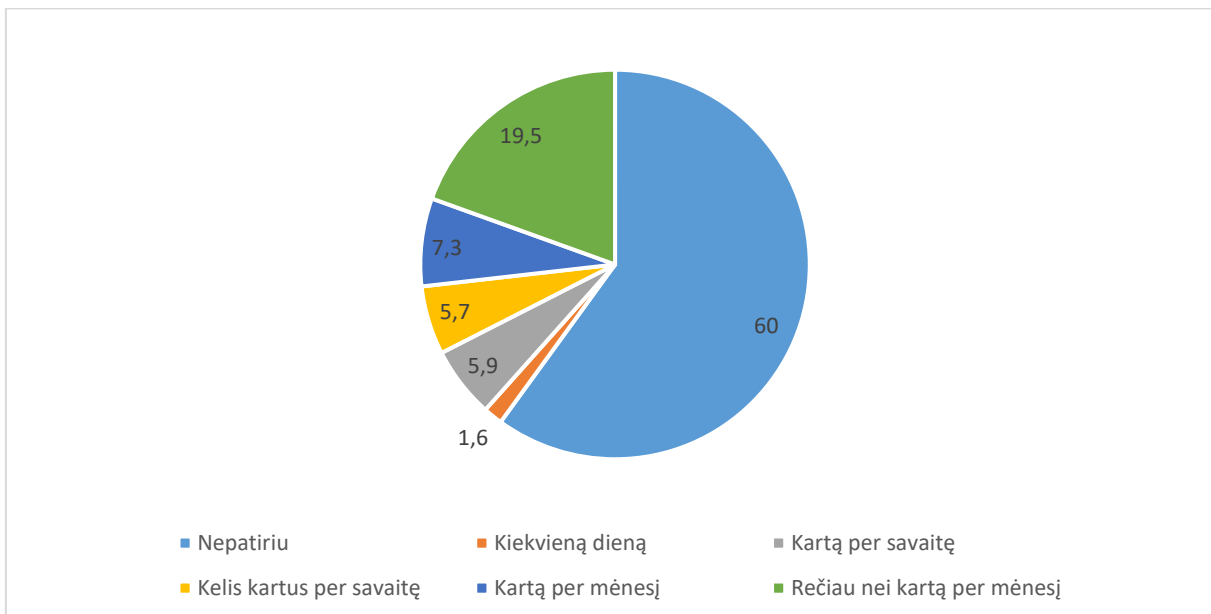

5 paveikslas. Dažniausiai atliekamos veiklos elektroninėje erdvėje.

6 paveikslas. Rečiausiai atliekamos veiklos elektroninėje erdvėje.

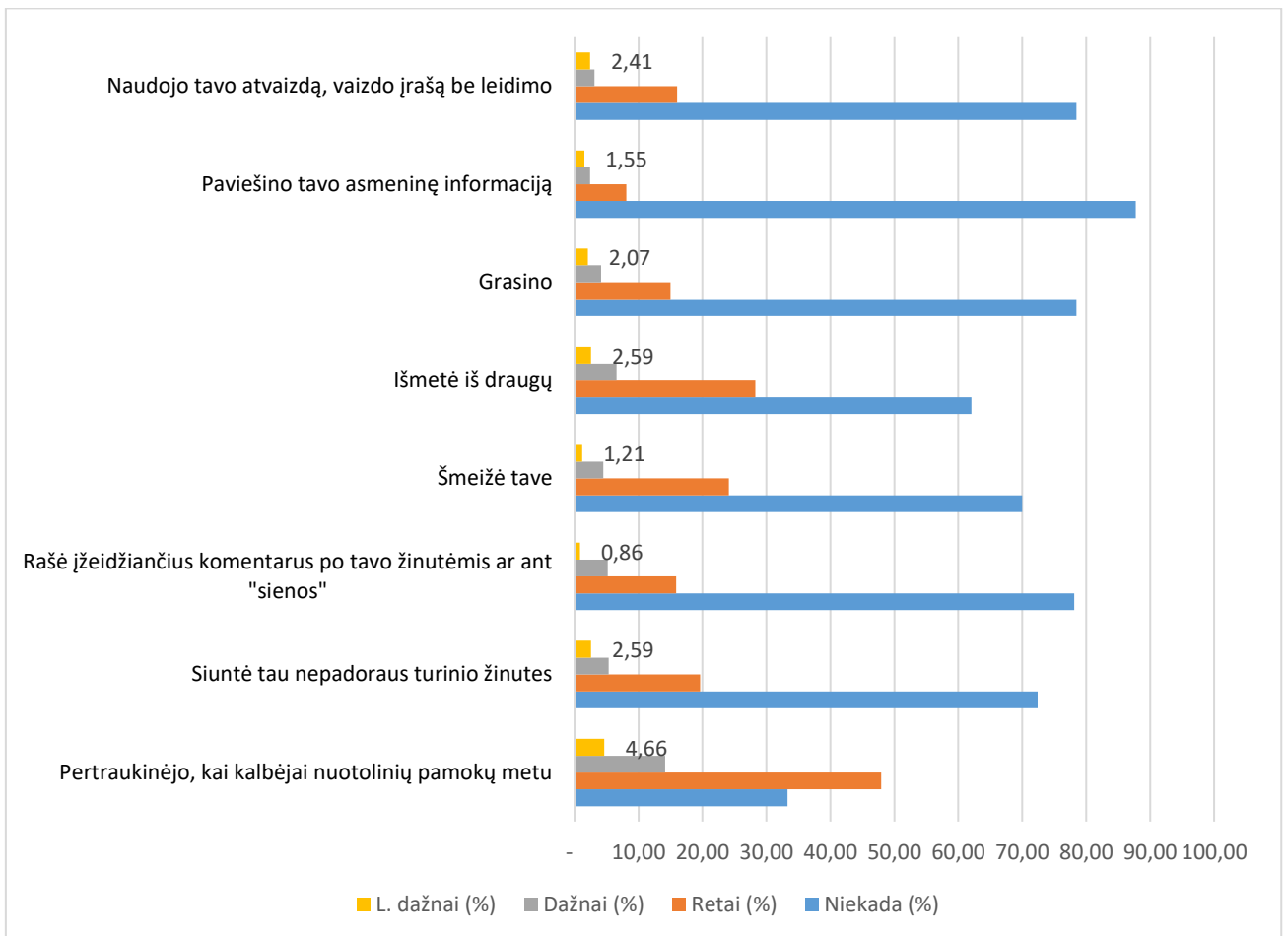
Paklausti, kaip dažnai patiria patyčias elektroninėje erdvėje, didžioji dauguma mokinių, t. y. 60% atsakė, kad patyčių nepatiria, 19,5% pasirinko atsakymą "rečiau nei kartą per mėnesį". 20,5% apklaustųjų teigia, kad patyčias patiria kartą per mėnesį ar dažniau.

7 paveikslas. Patiriamų patyčių dažnumas.

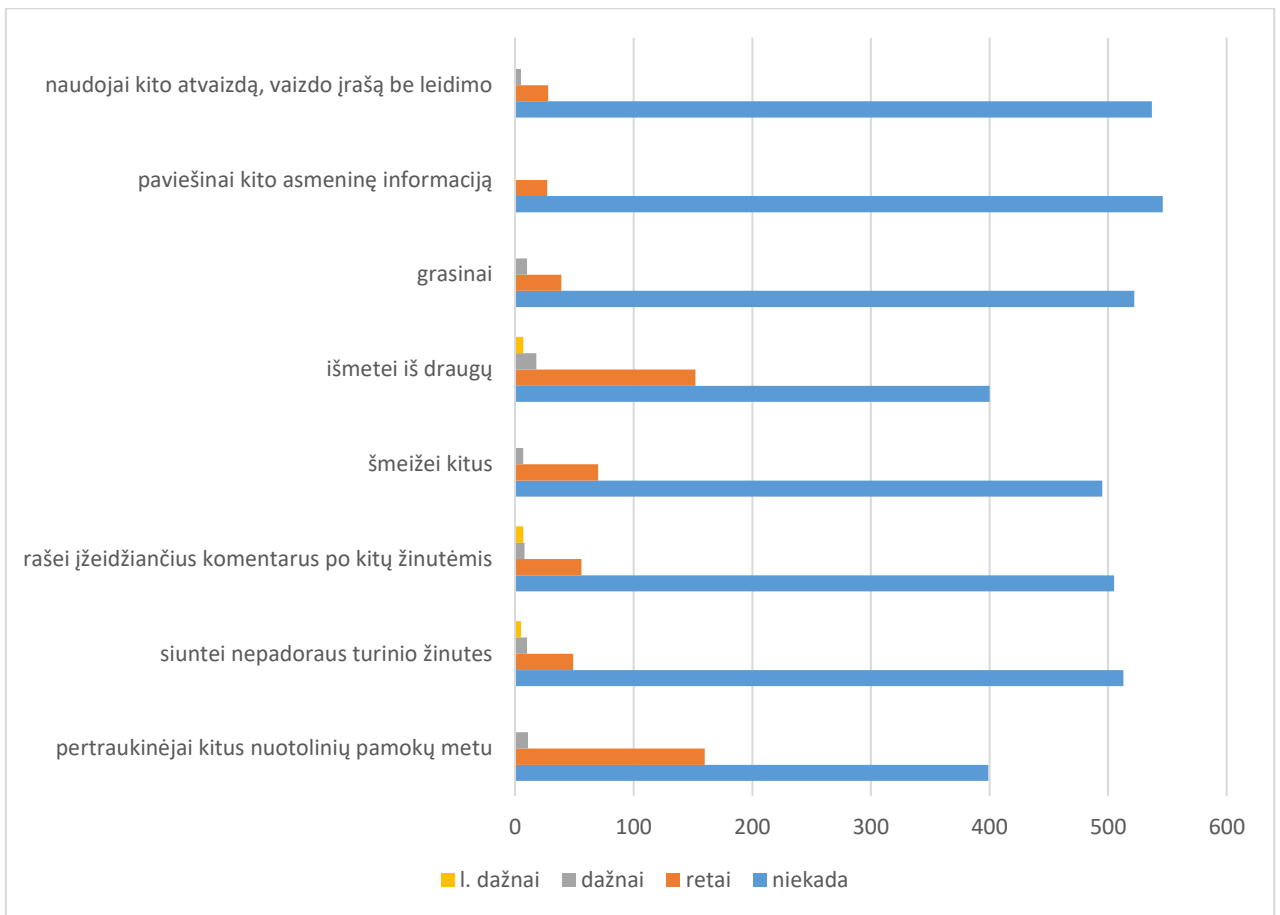
Tačiau, panagrinėjus detaliau, pasirodė, kad tik 7 mokiniai parašė, kad nė karto nėra patyrę nė vieno iš žemiau išvardintų veiksmų, kurie gali būti vertinami kaip patyčios.

Ar esi kada nors patyręs žemiau išvardintus veiksmus elektroninėje erdvėje				
	Niekada (%)	Retai (%)	Dažnai (%)	L. dažnai (%)
Pertraukinėjo, kai kalbėjai nuotolinių pamokų metu	33,28	47,93	14,14	4,66
Siuntė tau nepadoraus turinio žinutes	72,41	19,66	5,34	2,59
Rašė įžeidžiančius komentarus po tavo žinutėmis ar ant "sienos"	78,10	15,86	5,17	0,86
Šmeižė tave	70,00	24,14	4,48	1,21
Išmetė iš draugų	62,07	28,28	6,55	2,59
Grasino	78,45	15,00	4,14	2,07
Paviešino tavo asmeninę informaciją	87,76	8,10	2,41	1,55
Naudojo tavo atvaizdą, vaizdo įrašą be leidimo	78,45	16,03	3,10	2,41

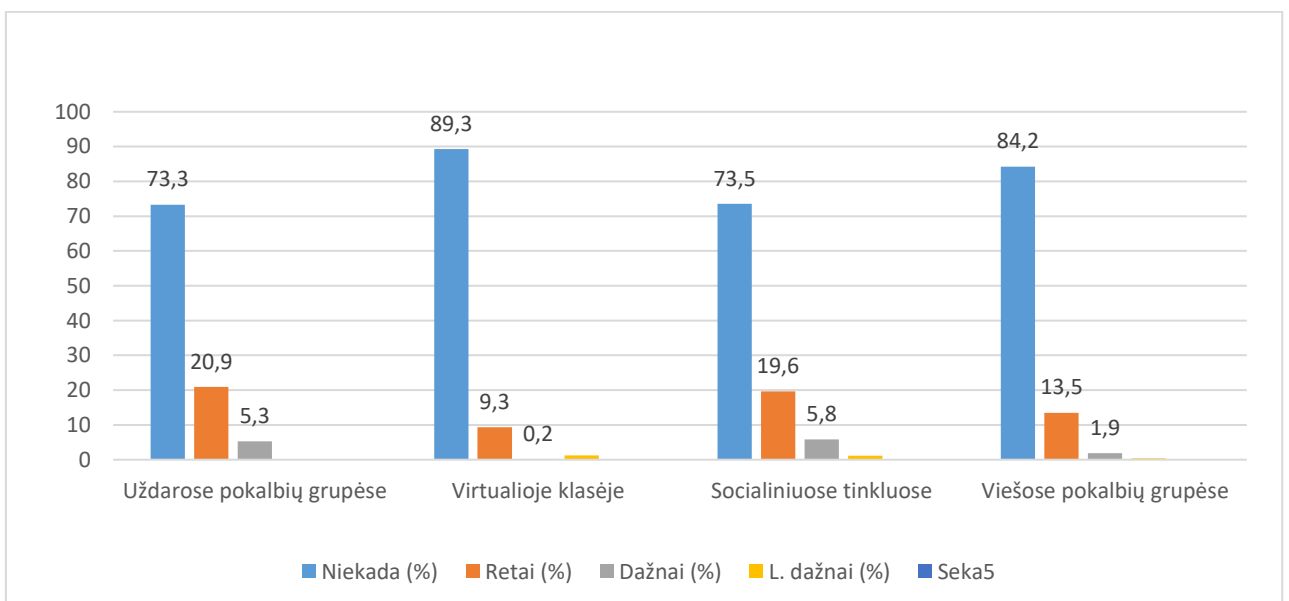
8 paveikslas. Patirti įžeidžiantys veiksmai.

Deja, tenka pripažinti, kad mokiniai nelabai supranta, kas yra patyčios, dažnai jas laiko pajuokavimu. Tą parodo ir kitas atsakymas, iš kurio matyti, kad 55,86% mokinių patys yra atlikę veiksmus, kurie galėtų būti vertinami kaip patyčios. Dažniausiai tai yra pertraukinėjimas pamokų metu bei išmetimas iš draugų socialiniuose tinkluose.

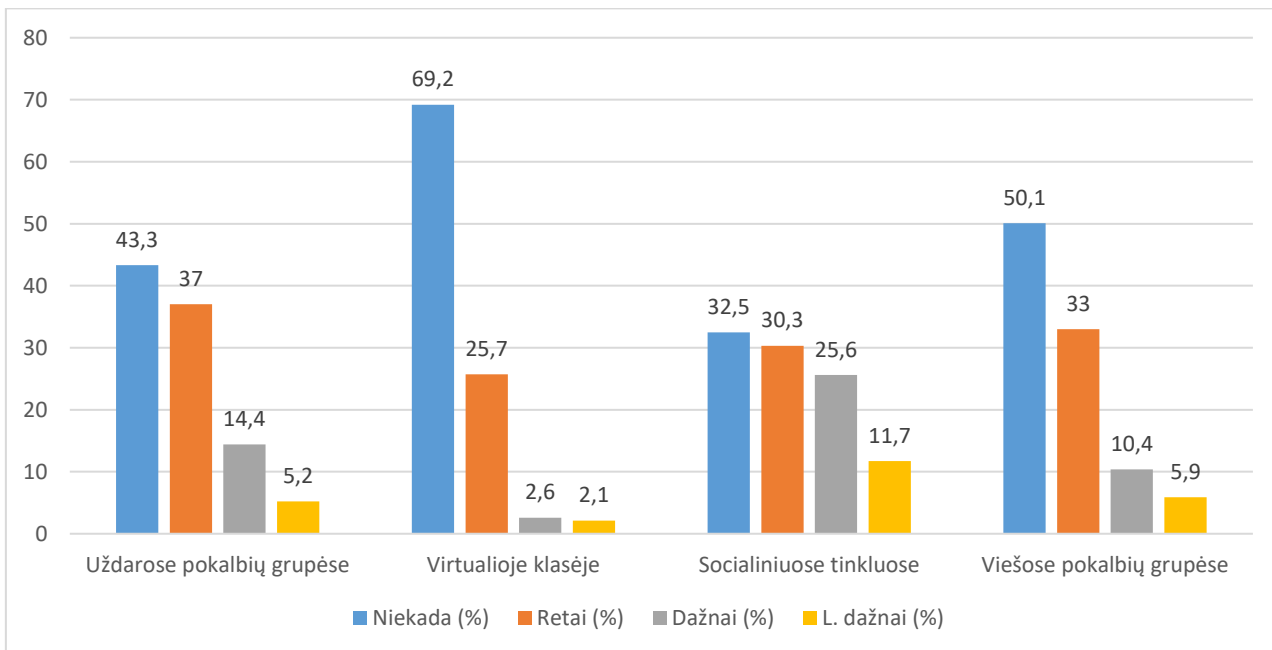

9 paveikslas. Atlikti įžeidžiantys veiksmai.

Dažniausiai patyčios patiriamos ir yra matomos socialiniuose tinkluose, taip teigia atitinkamai 6,7% ir 36,9% tyrimo dalyvių. Saugiausiai mokiniai jaučiasi virtualioje klasėje. 89,3% apklaustųjų čia nėra patyrę patyčių.

10 paveikslas. Vieta, kur patiriamos patyčios

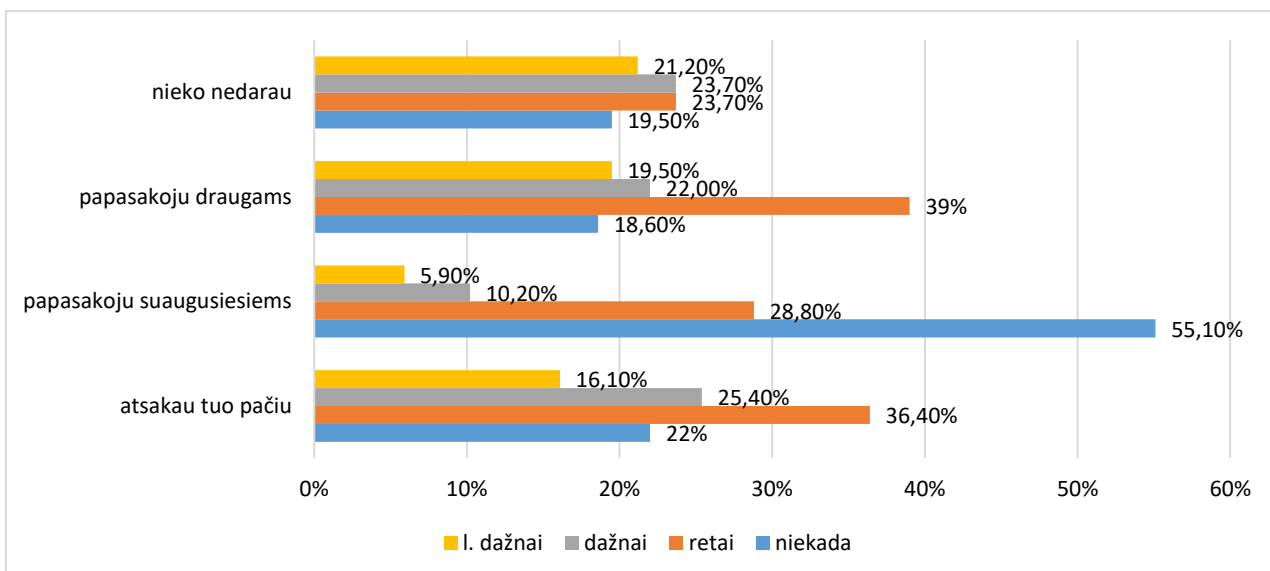

11 paveikslas. Vieta, kur matomos patyčios

Netinkamo elgesio dažniausiai sulaukiama iš berniukų (10,9%), bendraklasių (9%) ir nepažįstamųjų (10,3%).

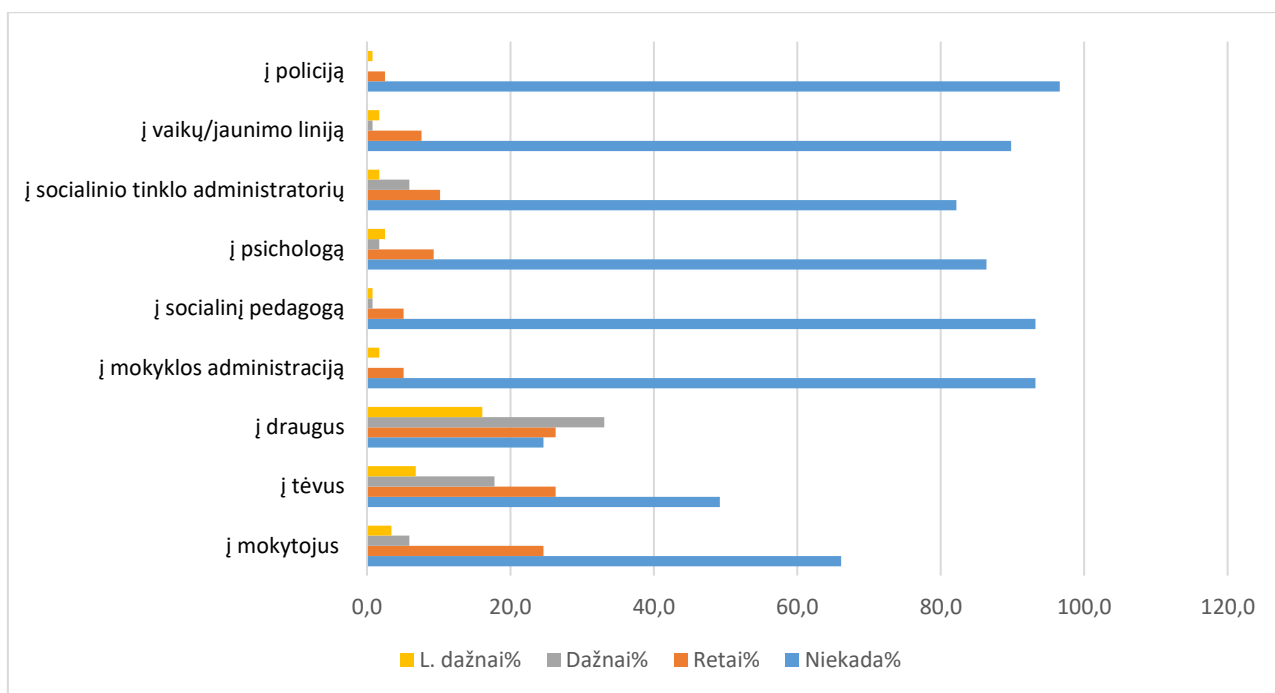
Patyrę patyčias mokiniai į tai reaguoja skirtingai. Dažniausiai nieko nedaro arba papasakoja draugams. Tačiau neretai pasitaiko, kad skriaudėjui atsakoma tuo pačiu. (41,5% patyčias patyrusių mokinių teigė taip besielgiantis dažnai ar labai dažnai).

Rečiausiai apie patirtas patyčias vaikai papasakoja suaugusiems.

12 paveikslas. Reakcija į patyčias.

Vis gi, paklausti, į ką kreiptųsi ištikus bėdai, mokiniai nurodė, kad pagalbos ieškotų draugų rate (49,2%), saktų tėvams (24,6%) bei mokytojams(9,3%). Mažiausiai pagalbos ieškotų policijoje (99,1%), pas mokyklos socialinį pedagogą ir administraciją (98,3%).

13 paveikslas. Pagalbos kreiptųsi patyrus patyčias.